

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การกีฬามีความสำคัญต่อประชาชนและประเทศชาติ ทั้งในด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิต การสร้างเสริมสุขภาพ ปลุกฝังการมีน้ำใจนักกีฬา สร้างความสามัคคี สร้างความภาคภูมิใจของคนในชาติ ความสำเร็จของนักกีฬาไทยในการแข่งขันกีฬาในระดับชาติและนานาชาติ นับเป็นแรงบันดาลใจให้เยาวชนรุ่นใหม่มีความมุ่งมั่นเพื่อที่จะก้าวไปสู่เป้าหมายแห่งความสำเร็จ สำหรับประเทศไทยมีแผนพัฒนาการกีฬาแห่งชาติ ปัจจุบันใช้ ฉบับที่ 4 (พ.ศ. 2550 – 2554) เพื่อเป็นกรอบและทิศทางในการพัฒนาการกีฬาของประเทศให้บรรลุเป้าหมาย ที่มี 6 ยุทธศาสตร์ คือ ยุทธศาสตร์การกีฬาขั้นพื้นฐาน ยุทธศาสตร์การกีฬาเพื่อมวลชน ยุทธศาสตร์การกีฬาเพื่อความเป็นเลิศ ยุทธศาสตร์การกีฬาเพื่ออาชีพ ยุทธศาสตร์วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีทางการกีฬา และยุทธศาสตร์การบริหารจัดการกีฬา ส่วนยุทธศาสตร์การกีฬาเพื่อความเป็นเลิศนั้น เป็นกิจกรรมที่แสดงให้เห็นศักยภาพด้านร่างกายและจิตใจของผู้เข้าร่วมการแข่งขัน นักกีฬาดาวเด่นของสถาบันหรือชนชาติใดที่ประสบความสำเร็จได้ชัยชนะย่อมแสดงให้เห็นประสิทธิภาพที่เหนือคู่แข่งขึ้น โดยมีการมุ่งสืบสานต่อจากกีฬาขั้นพื้นฐาน และกีฬาเพื่อมวลชน (กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา, 2550 ก, หน้า 1-4)

นักกีฬานั้นนับว่าเป็นองค์ประกอบสำคัญในการดำเนินงานด้านการพัฒนากีฬาสู่ความเป็นเลิศ ในการได้นักกีฬาที่มีความสามารถทางทักษะ และพรสวรรค์ทางกีฬาในแต่ละประเภทนั้น ต้องมีการขยายฐานการเล่นกีฬาให้มากขึ้นเพื่อที่จะได้มีตัวเลือกในการนำนักกีฬาเหล่านั้นมาพัฒนาต่อยอดสู่ความเป็นเลิศ โดยมีเส้นทางพัฒนานักกีฬาที่ถูกต้องและเป็นระบบตั้งแต่ระดับโรงเรียน สโมสร หรือองค์กรกีฬาในระดับต่าง ๆ รวมทั้งการมีโอกาสเข้าเป็นสมาชิกในสโมสรกีฬาในระดับท้องถิ่นจนถึงระดับชาติ และได้รับการฝึกสอนอย่างถูกต้องพร้อมกับการสนับสนุนที่เหมาะสมในทุกระดับ (สุรวุฒิ มหารมณ์ 2551)

การพัฒนานักกีฬาสู่ความเป็นเลิศมีองค์ประกอบในการพัฒนาหลายประการ จากการศึกษา (สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา, 2538, หน้า 4-5; สมชาย ประเสริฐศิริพันธ์, 2539; รัชณี ขวัญบุญจันทร์, 2551, หน้า 15-17; สุรวุฒิ มหารมณ์, 2551) ได้ข้อสรุปว่า ประการที่ 1 ด้านการพัฒนาความสามารถตัวนักกีฬา โดยการส่งเสริมให้เยาวชนได้เล่นกีฬาทั้งในระบบการศึกษาและนอกระบบการศึกษาเพื่อเป็นการขยายฐานให้ผู้เล่นกีฬาเพิ่มมากขึ้น ประการที่ 2

ด้านการพัฒนาบุคลากร เน้นที่ผู้ฝึกสอนที่อยู่ในระบบการศึกษา ผู้ฝึกสอนที่อยู่ชมรม หรือสโมสร ผู้ตัดสิน รวมทั้งผู้จัดการทีมและผู้บริหารการกีฬา ประการที่ 3 ด้านสถานที่อุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวกจะต้องมีมาตรฐานเพียงพอกับความต้องการ เปิดกว้างในการเล่นและแข่งขันให้มากที่สุด ประการที่ 4 ด้านการจัดการแข่งขันต้องมีการแข่งขันทุกระดับอย่างเป็นระบบตั้งแต่ระดับโรงเรียน จนระดับชิงชนะเลิศแห่งประเทศไทย และต้องจัดอย่างต่อเนื่องเชื่อมโยงเป็นเครือข่าย ประการที่ 5 ด้านการมีส่วนร่วมและปลูกกระแสค่านิยมทางการกีฬา โดยเริ่มตั้งแต่ระดับครอบครัวและสถาบันการศึกษา เพื่อเป็นการปลูกฝังค่านิยมและสร้างทัศนคติที่ดีต่อกีฬา ประการที่ 6 ด้านการนำวิทยาศาสตร์การกีฬามาประยุกต์ใช้ เพื่อเป็นการพัฒนานักกีฬาให้มีศักยภาพสูงสุด และประการที่ 7 ด้านองค์กรที่มีส่วนร่วมรับผิดชอบในการพัฒนานักกีฬาในทุกระดับ ที่จะต้องให้ความสำคัญและมีการทำงานเชื่อมโยงอย่างเป็นระบบ โดยเฉพาะบุคคล และหน่วยงานต่าง ๆ ที่มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholder) หรือผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องจะต้องเห็นความสำคัญในการพัฒนานักกีฬาร่วมกัน แต่ในปัจจุบันยังขาดการมีส่วนร่วมในการพัฒนานักกีฬาในระดับต่าง ๆ ซึ่งสอดคล้องกับสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา (2538, หน้า 106) และสุรวดี มหารมณ (2551) ที่ระบุว่า สภาพการพัฒนานักกีฬายังขาดทิศทางและแนวทางในการพัฒนานักกีฬาร่วมกับองค์กรต่าง ๆ ทั้งในภาครัฐและเอกชน รวมทั้งการขาดระบบการประสานงานอย่างมีประสิทธิภาพระหว่างองค์กร และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนานักกีฬา ซึ่งเป็นปัญหาที่สามารถแก้ไขได้ยาก

ในด้านองค์กรส่งเสริมและพัฒนานักกีฬาที่จะตอบสนองนโยบายและแผนยุทธศาสตร์การพัฒนานักกีฬาชาติให้เกิดเป็นรูปธรรมนั้น จะต้องมีหน่วยงานและองค์กรต่าง ๆ เข้ามามีบทบาท และมีส่วนร่วมในการพัฒนา เพื่อที่จะทำให้นักกีฬาของชาติประสบความสำเร็จ ซึ่งพบว่ามีองค์กรที่มีส่วนในการส่งเสริมและพัฒนานักกีฬาที่สำคัญ (สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา, 2538; สุรวดี มหารมณ, 2551; ศักดิ์ชาย พิทักษ์วงศ์ และ โกศล มีคุณ, 2551) ได้แก่ 1) คณะกรรมการโอลิมปิกแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ มีหน้าที่ส่งนักกีฬาเข้าร่วมการแข่งขันกีฬาซีเกมส์ เอเชียนเกมส์ โอลิมปิกเกมส์ 2) กระทรวงศึกษาธิการ ที่มีหน้าที่จัดการศึกษาด้านพลศึกษาและการกีฬาสำหรับนักเรียนและเยาวชน ทั้งในระบบโรงเรียนและนอกระบบโรงเรียน 3) คณะกรรมการกีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทย มีหน้าที่ส่งเสริมและสนับสนุนให้นักศึกษาได้ดำเนินกิจกรรมด้านกีฬาทั้งในระดับชาติและนานาชาติ 4) สำนักงานพัฒนาการกีฬาและนันทนาการ (สพก.) มีหน้าที่ส่งเสริมสนับสนุนด้านกีฬามวลชนและกีฬาขั้นพื้นฐาน โดยเฉพาะการดำเนินการด้านกีฬาในระดับสามัญศึกษา โดยมีการผลักดันให้มีการแข่งขันกีฬานักเรียน กีฬาเยาวชนที่เป็นมาตรฐาน 5) การกีฬาแห่งประเทศไทย (กกท.) ที่ดำเนินการส่งเสริมและสนับสนุนในยุทธศาสตร์การพัฒนานักกีฬาเพื่อความเป็นเลิศและกีฬาอาชีพ โดยกำหนดนโยบาย ทิศทาง กฎระเบียบ ส่งเสริมสนับสนุน และประสานงานเพื่อการพัฒนา

กีฬาอย่างยั่งยืน 6) สมาคมกีฬาแห่งประเทศไทย ที่ดำเนินการสรรหา และการจัดการแข่งขัน เพื่อคัดเลือกนักกีฬาและบุคลากรที่มีความสามารถจากเยาวชน และประชาชนทุกกลุ่มมาพัฒนา ให้มีขีดความสามารถสูงสุด 7) ชมรมและสโมสร ที่มีการส่งเสริมการจัดกิจกรรมและดำเนินงาน ด้านกีฬาต่าง ๆ เป็นสถานที่สร้างและพัฒนา นักกีฬาหน้าใหม่ให้อยู่ในวงการกีฬา และ 8) สถาบันการศึกษา เป็นองค์กรสำคัญของนักกีฬาไทย ซึ่งนักกีฬาส่วนใหญ่กำลังศึกษาอยู่ใน สถาบันการศึกษาในระดับต่าง ๆ แต่ประสบปัญหาหมกในในระดับอุดมศึกษา ซึ่งเป็นช่วงเวลาและ วัยที่นักกีฬามีสภาพร่างกายแข็งแรงสมบูรณ์พร้อมกับการแข่งขันมากที่สุด แต่ประสบปัญหาด้ว การศึกษาที่ไม่เอื้อต่อการฝึกซ้อมและแข่งขัน จึงทำให้นักกีฬาศักยภาพสูงหลายคนต้องเลิกเล่นไป

กีฬาว่ายน้ำเป็นกีฬาประเภทหนึ่งที่ได้ได้รับความสนใจจากเด็ก เยาวชน และประชาชน เพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ ตลอดจนมีการจัดกิจกรรมการแข่งขันตลอดทั้งปีและบรรจุลงในการแข่งขันระดับประเทศ คือ กีฬานักเรียน นักศึกษาแห่งชาติ กีฬาเยาวชนแห่งชาติ กีฬาแห่งชาติ กีฬาชิงแชมป์ประเทศไทย ทั้งสระ 50 เมตร สระ 25 เมตร ส่วนระดับนานาชาติมีจัดการแข่งขันในกีฬาซีเกมส์ เอเชียนเกมส์ โออลิมปิกเกมส์ การชิงแชมป์โลกทั้งสระ 50 เมตร และสระ 25 เมตร ในระดับเยาวชนมีการแข่งขัน ซีเอจกรู๊ป เอเชียนเอจกรู๊ป กีฬาว่ายน้ำนักเรียนอาเซียน (สมาคมว่ายน้ำแห่งประเทศไทย, 2547) โดยเฉพาะปัจจุบันได้ให้ความสำคัญกับการแข่งขันกีฬาน้ำสำหรับเยาวชนมากขึ้น เช่น สภา โอลิมปิกแห่งเอเชีย (Olympic Council of Asia, OCA) จัดให้มีการแข่งขันเอเชียนยูธเกมส์ในปี ค.ศ. 2009 ที่ประเทศสิงคโปร์ และ คณะกรรมการ โอลิมปิกระหว่างประเทศ (International Olympic Committee, IOC) การจัดการแข่งขัน ยูธโอลิมปิก ในปี ค.ศ. 2010 ที่ประเทศสิงคโปร์ เป็นครั้งแรกเช่นกัน โดยมีเป้าหมายให้เยาวชนที่มีอายุระหว่าง 14 – 18 ปี มีการพัฒนาการกีฬาสู่ ความเป็นเลิศ และเป็นการบูรณาการด้านการศึกษา เพื่อส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืน และใน ประเทศไทยพบว่า นักกีฬาว่ายน้ำที่ผ่านการคัดเลือกเป็นตัวแทนทีมชาติไทยเข้าร่วมรายการแข่งขัน รายการต่าง ๆ ในระดับชาติและนานาชาติเป็นครั้งแรกนั้น มีอายุระหว่าง 14 – 23 ปี ซึ่งอยู่ในช่วง ของการศึกษาในระดับมัธยมศึกษา และระดับอุดมศึกษา แต่สำหรับการพัฒนานักกีฬาว่ายน้ำ เพื่อความเป็นเลิศนั้น ช่วงเวลาเริ่มต้นที่เหมาะสมของนักกีฬาว่ายน้ำอยู่ระหว่าง 7 - 9 ปี ช่วงพัฒนา ด้านทักษะอายุระหว่าง 10 – 22 ปี และช่วงที่แสดงศักยภาพสูงสุดอายุระหว่าง 23 – 27 ปี (การกีฬา แห่งประเทศไทย, 2550, หน้า 12)

การพัฒนานักกีฬาว่ายน้ำสู่ความเป็นเลิศในสถาบันการศึกษา จากการศึกษาเอกสาร ทางวิชาการจะเห็นว่า การส่งเสริมและพัฒนา กีฬาว่ายน้ำนั้นเป็นบทบาทหน้าที่สำคัญประการหนึ่ง ของสถาบันการศึกษา ดังที่ถนอมวงศ์ กฤษณ์เพชร (2536, หน้า 153) ได้กล่าวไว้ว่า การศึกษากับ การกีฬาเป็นสิ่งที่จะต้องดำเนินควบคู่กันไปทั้งสองอย่างเพราะการกีฬาได้กลายเป็นส่วนประกอบ

ที่เด่นชัดอย่างหนึ่งของสังคม ในปัจจุบันจะเห็นว่ากระทรวงศึกษาธิการได้บรรจุกีฬาว่ายน้ำไว้ในหลักสูตรเกือบทุกระดับในสถาบันการศึกษา และนักกีฬาว่ายน้ำก็จะอยู่ในช่วงของการศึกษาดังแต่ระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษา และอุดมศึกษา จึงต้องมีการส่งเสริมและพัฒนานักว่ายน้ำอย่างเป็นระบบในทุกระดับการศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับเกษม นครเขตต์ (2532) ที่กล่าวว่า นักกีฬาจะต้องมีการพัฒนาและเตรียมการอย่างเป็นระบบโดยเริ่มปลูกฝังให้เป็นนักกีฬาดังแต่เข้าสู่ประถมศึกษา รักษาและพัฒนาไว้ในระบบจนกระทั่งเข้าสู่มัธยมศึกษา และระดับอุดมศึกษา และสอดคล้องกับวรศักดิ์ เพียรชอบ (2535) ที่เห็นว่า การพัฒนานักกีฬาจะต้องอาศัยกระบวนการพัฒนาความสามารถอย่างต่อเนื่อง ตั้งแต่การศึกษาระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษาจนถึงระดับอุดมศึกษา ในปัจจุบันกีฬาว่ายน้ำของประเทศไทยกำลังประสบปัญหาต่าง ๆ หลังจากการแข่งขันกีฬาซีเกมส์ครั้งที่ 18 เป็นต้นมา กีฬาว่ายน้ำก็ตกต่ำเป็นลำดับ โดยมีประเทศคู่แข่งมีการพัฒนาก้าวหน้าไปมากในหลาย ๆ ประเทศ ซึ่งประเทศไทยจะต้องมีการฟื้นฟูพัฒนาอย่างมากและเร่งด่วน แต่ข้อจำกัดในการพัฒนานักกีฬาว่ายน้ำของประเทศไทย (สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา, 2538; สุรวุฒิ มหรรณณ, 2551; ศักดิ์ชาย พัทธชัยวงศ์ และ โสภณ มีคุณ, 2551; สมาคมว่ายน้ำแห่งประเทศไทย, 2547) ก็คือ ระบบการศึกษาไม่สนับสนุนการสร้างและพัฒนานักกีฬาได้อย่างเต็มศักยภาพ ยังเน้นหนักทางด้านวิชาการ ขาดจุดที่เหมาะสมในการฝึกซ้อมและแข่งขันกับการศึกษา รวมทั้งขาดการวางแผนการพัฒนา นักกีฬาที่เป็นระบบและต่อเนื่องกับหน่วยงาน องค์กรที่เกี่ยวข้อง

จากสภาพปัญหาของการพัฒนานักกีฬาว่ายน้ำในสถาบันการศึกษาที่กล่าวมา สถาบันการศึกษาเพียงองค์กรเดียวไม่สามารถที่จะแก้ปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นกับนักกีฬาว่ายน้ำที่กำลังศึกษาในสถาบันการศึกษาในระดับต่าง ๆ ได้เพียงลำพัง จึงจำเป็นต้องกำหนดแนวทางการพัฒนาที่เกิดจากการมีส่วนร่วมของบุคคล กลุ่มคน หน่วยงาน และ องค์กรต่าง ๆ เข้ามามีส่วนร่วมในการคิดวางแผน และร่วมกันในการปฏิบัติ ซึ่งแผนที่ผลลัพธ์ (Outcome Mapping) (Earl, Carden, & Smutylo, 2004) เป็นเครื่องมือทางการบริหารที่ใช้สำหรับการวางแผนการพัฒนา การวางแผนติดตามการทำงาน และการวางแผนการประเมิน โดยจะให้ความสำคัญกับการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของภาคีหุ้นส่วนที่เกี่ยวข้องในแผนงาน โดยเชื่อว่าแผนงานจะประสบความสำเร็จสูงขึ้นถ้าให้ความสำคัญกับภาคีหุ้นส่วน และในการนำแผนที่ผลลัพธ์มาใช้ในการพัฒนานักกีฬาว่ายน้ำในสถาบันการศึกษา จะก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholder) ให้เห็นคุณค่าและมีเป้าหมายร่วมกันมาเป็นภาคีหุ้นส่วนที่มีบทบาท หน้าที่ และพฤติกรรมตามแผนงาน หรือโครงการที่มีความชัดเจนว่าจะเข้าไปทำงานกับใคร อย่างไรในสถาบันการศึกษาแต่ละระดับ โดยแผนที่ผลลัพธ์ที่มีการนำไปปฏิบัตินั้นจะก่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลให้มาตรฐานของนักกีฬาว่ายน้ำในสถาบันการศึกษาเพิ่มสูงขึ้นทั้งในด้านการเรียนและด้านกีฬาว่ายน้ำควบคู่กันไป โดยมี

ผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ด้านวิชาการที่พัฒนาขึ้น และด้านกีฬามีสถิติเวลาว่ายน้ำที่ลดลง การได้เป็นตัวแทนในการแข่งขันเพิ่มมากขึ้น ตลอดจนการมีส่วนร่วมของภาคีหุ้นส่วนที่มีนักกีฬาว่ายน้ำเป็นศูนย์กลางมีเพิ่มมากขึ้นด้วย ซึ่งจะก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญในการพัฒนานักกีฬาว่ายน้ำที่อยู่ในสถาบันการศึกษา จึงน่าจะเชื่อว่าการนำแผนที่ผลลัพธ์มาใช้ในการพัฒนานักกีฬาว่ายน้ำในสถาบันการศึกษาจะเป็นการพัฒนานักกีฬาว่ายน้ำที่เป็นระบบและยั่งยืน

คำถามการวิจัย

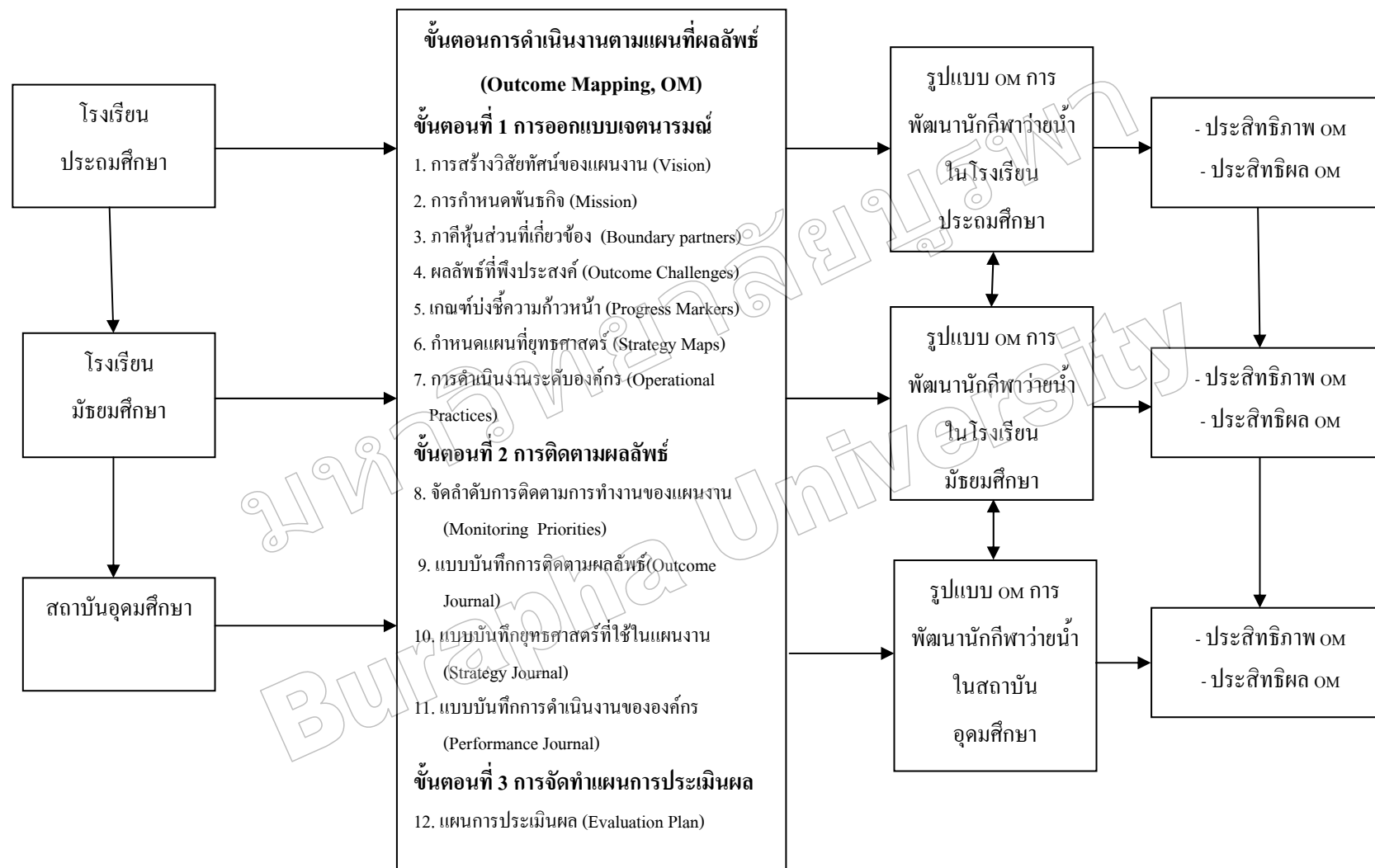
1. แผนที่ผลลัพธ์ และเกณฑ์การประเมินการพัฒนานักกีฬาว่ายน้ำสู่ความเป็นเลิศในสถาบันการศึกษา ในแต่ละระดับที่สร้างขึ้นตามแนวคิด หลักการที่ถูกต้อง โดยความร่วมมือจากภาคีหุ้นส่วนเป็นอย่างไร
2. แผนที่ผลลัพธ์การพัฒนานักกีฬาว่ายน้ำสู่ความเป็นเลิศในสถาบันการศึกษา ในแต่ละระดับที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการนำไปปฏิบัติเพียงใด

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนารูปแบบแผนที่ผลลัพธ์และเกณฑ์การประเมินในการพัฒนานักกีฬาว่ายน้ำสู่ความเป็นเลิศในสถาบันการศึกษา 3 ระดับ คือ ระดับประถมศึกษา ระดับมัธยมศึกษา และระดับอุดมศึกษา
2. เพื่อประเมินประสิทธิภาพและประสิทธิผลของแผนที่ผลลัพธ์ในการพัฒนานักกีฬาว่ายน้ำสู่ความเป็นเลิศในสถาบันการศึกษาที่พัฒนาขึ้น

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการพัฒนารูปแบบแผนที่ผลลัพธ์การพัฒนานักกีฬาว่ายน้ำเพื่อความเป็นเลิศในสถาบันการศึกษา ในระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษา และอุดมศึกษา โดยใช้กระบวนการแผนที่ผลลัพธ์ของ Earl, Carden and Smutylo (2004) เป็นเครื่องมือในการศึกษาที่มี 3 ขั้นตอนใหญ่ และ 12 ขั้นตอนย่อย และการนำไปทดลองใช้ในสถาบันการศึกษาทั้ง 3 ระดับ เพื่อเป็นการประเมินถึงประสิทธิภาพและประสิทธิผลของรูปแบบแผนที่ผลลัพธ์ที่ได้พัฒนาขึ้น

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดตามกระบวนการแผนที่ผลลัพธ์ (Outcome Mapping) ในการพัฒนานักกีฬาเพื่อความเป็นเลิศในสถาบันการศึกษา

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับการวิจัย

1. รูปแบบแผนที่ผลลัพธ์ในการพัฒนานักกีฬาว่ายน้ำสู่ความเป็นเลิศในสถาบันการศึกษาที่ได้สร้างขึ้นตามแนวคิดและหลักการที่ถูกต้องตามหลักการและการมีส่วนร่วมของภาคีหุ้นส่วนสามารถนำไปใช้ในการจัดทำเป็นข้อเสนอ นโยบาย แผนงานการพัฒนา และส่งเสริมกีฬาว่ายน้ำในสถาบันการศึกษา
2. มีเกณฑ์การประเมินการพัฒนากีฬาว่ายน้ำในสถาบันการศึกษาที่มีความเหมาะสมที่สามารถนำไปใช้ประเมินได้ในสถาบันการศึกษาทั้ง 3 ระดับ
3. มีแนวทางในการพัฒนานักกีฬาประเภทต่าง ๆ ในสถาบันการศึกษา โดยใช้กระบวนการแผนที่ผลลัพธ์
4. เป็นองค์ความรู้ในการวิจัยทางด้านการบริหารจัดการกีฬาว่ายน้ำโดยการพัฒนาแบบมีส่วนร่วม ซึ่งเป็นพื้นฐานของการวิจัยต่อไป

ขอบเขตของการวิจัย

การพัฒนาแบบแผนที่ผลลัพธ์การพัฒนานักกีฬาว่ายน้ำสู่ความเป็นเลิศในสถาบันการศึกษา เป็นการวิจัย และพัฒนา (Research and Development) ที่มุ่งพัฒนานักกีฬาว่ายน้ำที่กำลังศึกษาอยู่ในสถาบันการศึกษาทั้ง 3 ระดับ คือ ระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษา และอุดมศึกษา โดยมีขอบเขตการวิจัย ดังนี้

1. การวิจัยครั้งนี้มีสถาบันการศึกษาทั้ง 3 ระดับ คือ ระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษา และอุดมศึกษา ที่ส่งเสริม สนับสนุน และเป็นเจ้าของนักกีฬาว่ายน้ำที่สังกัดในนามของสถาบันการศึกษา
2. กลุ่มประชากร ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ สถาบันการศึกษาใน 3 ระดับ คือ ระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษา และอุดมศึกษา ที่มีการจัดตั้งชมรมหรือสโมสรว่ายน้ำ และขึ้นทะเบียนเป็นสมาชิกกับสมาคมว่ายน้ำแห่งประเทศไทย โดยมีสถาบันการศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างที่มีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ที่ให้ความสนใจและเห็นความสำคัญของแผนที่ผลลัพธ์ และพร้อมยอมรับการเปลี่ยนแปลงในการพัฒนานักกีฬาว่ายน้ำที่อาจจะเกิดขึ้น โดยมีผู้ให้ข้อมูลได้แก่

- 2.1 ภาคีหุ้นส่วนโดยตรง (Direct Partners) ประกอบด้วย 1) กลุ่มผู้บริหารสถาบันการศึกษา 2) กลุ่มชมรมหรือสโมสรของสถาบันการศึกษา คณะกรรมการบริหารชมรมสโมสร 3) กลุ่มบุคลากรวิทยาศาสตร์การกีฬาหรือพลศึกษา 4) กลุ่มครู อาจารย์ประจำชั้น, ครู อาจารย์ผู้สอนวิชาการ, ครู อาจารย์ที่ปรึกษา 5) กลุ่มผู้ฝึกสอนว่ายน้ำในสถาบันการศึกษา 6) กลุ่มผู้ปกครอง และ 7) กลุ่มนักกีฬา

2.2 ภาคิหุ้นส่วนทางยุทธศาสตร์ (Strategic Partners) ประกอบด้วย 1) กลุ่มพัฒนา และส่งเสริมนักกีฬา 2) กลุ่มพัฒนา และส่งเสริมการจัดการแข่งขัน และ 3) กลุ่มนักวิชาการ

3. กำหนดแนวทางการพัฒนานักกีฬาวัยน้ำสู่ความเป็นเลิศตามกระบวนการแผนที่ผลลัพธ์ (Outcome Mapping) ทั้ง 3 ขั้นตอนใหญ่ และ 12 ขั้นตอนย่อย คือ

ขั้นตอนที่ 1 การออกแบบเจตนารมณ์ เป็นการสร้างเป้าหมายร่วมกันในภาพรวมซึ่งจะนำมาสู่แผนและยุทธศาสตร์ที่จะใช้ในการทำงานของแผนงาน มี 7 ขั้นตอนย่อย คือ

ขั้นตอนย่อยที่ 1 การสร้างวิสัยทัศน์ (Vision)

ขั้นตอนย่อยที่ 2 การกำหนดพันธกิจ (Mission)

ขั้นตอนย่อยที่ 3 การระบุภาคิหุ้นส่วนที่เกี่ยวข้อง (Boundary partners)

ขั้นตอนย่อยที่ 4 การกำหนดผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ (Outcome Challenges)

ขั้นตอนย่อยที่ 5 การสร้างเกณฑ์บ่งชี้ความก้าวหน้า (Progress Markers)

ขั้นตอนย่อยที่ 6 กำหนดแผนที่ยุทธศาสตร์ (Strategy Maps)

ขั้นตอนย่อยที่ 7 การดำเนินงานระดับองค์กร (Operational Practices)

ขั้นตอนที่ 2 การติดตามผลลัพธ์ แผนที่ยุทธศาสตร์และการดำเนินงานขององค์กร เน้นการประเมินตนเองเป็นหลัก มี 4 ขั้นตอนย่อย คือ

ขั้นตอนย่อยที่ 8 การจัดลำดับการติดตามการทำงาน (Monitoring Priorities)

ขั้นตอนย่อยที่ 9 แบบบันทึกการติดตามผลลัพธ์ (Outcome Journal)

ขั้นตอนย่อยที่ 10 แบบบันทึกยุทธศาสตร์ที่ใช้ในแผนงาน (Strategy Journal)

ขั้นตอนย่อยที่ 11 แบบบันทึกการดำเนินงานขององค์กร (Performance Journal)

ขั้นตอนที่ 3 การจัดทำแผนการประเมินผล จัดลำดับความสำคัญในการประเมินผล และการสร้างแผนการประเมินผล มี 1 ขั้นตอนย่อย คือ

ขั้นตอนย่อยที่ 12 การวางแผนการประเมินผล (Evaluation Plan)

นิยามศัพท์เฉพาะ

กีฬาวัยน้ำ หมายถึง กีฬาวัยน้ำที่มีการแข่งขันเพื่อความเป็นเลิศตามกติกาสากลของสหพันธ์วายนานาชาติ (FINA) ที่ไม่รวมถึง กระโดดน้ำ ระบายได้น้ำ และโปโลน้ำ

สถาบันการศึกษา หมายถึง สถานศึกษาใน 3 ระดับ คือ ระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษา และอุดมศึกษาทั้งของภาครัฐและเอกชน ที่มีการส่งเสริมและพัฒนากีฬาวัยน้ำ ที่มีการจัดตั้งชมรมหรือสโมสรวายน้ำ และขึ้นทะเบียนกับสมาคมวายน้ำแห่งประเทศไทย รวมทั้งการส่งนักกีฬาวัยน้ำเข้าร่วมการแข่งขันเพื่อความเป็นเลิศ

นักกีฬาว่ายน้ำสู่เป็นเลิศ หมายถึง นักกีฬาว่ายน้ำที่กำลังศึกษาอยู่ในสถานบันการศึกษาทั้ง 3 ระดับ คือ ระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษา และอุดมศึกษา ซึ่งคาดหวังว่าจะประสบผลสัมฤทธิ์ที่สูงขึ้นในการพัฒนาศักยภาพและความสามารถ หรือร่วมทั้งการประสบความสำเร็จในการแข่งขันรายการต่าง ๆ ดังนี้

การแข่งขันกีฬาระดับนานาชาติ ได้แก่ ซีเกมส์ เอเชียนเกมส์ โอลิมปิกเกมส์ การชิงแชมป์โลกทั้งสระ 50 เมตร และสระ 25 เมตร ซีเอจกรุป เอเชียนเอจกรุป กีฬาว่ายน้ำนักเรียนอาเซียน ยูธโอลิมปิกเกมส์ และเอเชียนยูธเกมส์ การแข่งขันชิงชนะเลิศระดับเอเชีย

การแข่งขันกีฬาระดับชาติ ได้แก่ กีฬานักเรียนนักศึกษาแห่งประเทศไทย กีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทย กีฬาเยาวชนแห่งชาติ กีฬาแห่งชาติ การแข่งขันว่ายน้ำชิงแชมป์แห่งประเทศไทย

การแข่งขันกีฬาระดับภูมิภาค ได้แก่ การแข่งขันเพื่อเป็นตัวแทนเขต/ภาค กีฬาชิงแชมป์เขต/ภาค การแข่งขันว่ายน้ำที่ชมรม สโมสร หรือที่สถานบันการศึกษาเป็นผู้จัดการแข่งขันที่สมาคมว่ายน้ำแห่งประเทศไทยเป็นผู้รับรอง

รูปแบบแผนที่ผลลัพธ์ หมายถึง เครื่องมือทางการบริหารจัดการที่ใช้สำหรับการวางแผนงาน การติดตามการทำงาน และการประเมินผล ที่มี 3 ขั้นตอนหลัก และ 12 ขั้นตอนย่อย ที่เน้นการมีส่วนร่วมและการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของภาคีหุ้นส่วนต่าง ๆ ที่มีการเปลี่ยนแปลงในการทำงานอย่างเป็นขั้นเป็นตอน ซึ่งเป็นแนวทางให้กับผู้ปฏิบัติได้ทราบถึงความก้าวหน้าของการดำเนินงาน และใช้ข้อมูลเป็นฐานในการติดตามและประเมินผล

ภาคีหุ้นส่วนโดยตรง หมายถึง บุคคล กลุ่มคน หน่วยงาน หรือองค์กรที่เกี่ยวข้องในแผนงานการพัฒนานักกีฬาว่ายน้ำเพื่อความเป็นเลิศในสถานบันการศึกษา ที่ส่งเสริมและสนับสนุนนักกีฬาว่ายน้ำในสถานบันการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ทั้ง 3 ระดับ ซึ่งในการศึกษาคั้งนี้ภาคีหุ้นโดยตรงประกอบด้วย 1) กลุ่มผู้บริหารสถานบันการศึกษา 2) กลุ่มชมรมหรือสโมสร ได้แก่ คณะกรรมการบริหารบริหารชมรมสโมสร 3) กลุ่มบุคลากรวิทยาศาสตร์การกีฬาหรือพลศึกษา 4) กลุ่มครู อาจารย์ประจำชั้น, ครู อาจารย์ผู้สอนวิชาการ, ครู อาจารย์ที่ปรึกษา 5) กลุ่มผู้ฝึกสอนว่ายน้ำในสถานบันการศึกษา 6) กลุ่มผู้ปกครอง และ 7) กลุ่มนักกีฬา

ภาคีหุ้นส่วนทางยุทธศาสตร์ หมายถึง บุคคล กลุ่มคน หน่วยงานหรือองค์กรที่เกี่ยวข้องในแผนงานการพัฒนานักกีฬาว่ายน้ำเพื่อความเป็นเลิศในสถานบันการศึกษา ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการส่งเสริมและสนับสนุนนักกีฬาว่ายน้ำในสถานบันการศึกษาในบางครั้งบางคราว ทั้ง 3 ระดับ ซึ่งในการศึกษาคั้งนี้ภาคีหุ้นทางยุทธศาสตร์ ประกอบด้วย 3 กลุ่ม คือ 1) กลุ่มพัฒนาและส่งเสริมนักกีฬา 2) กลุ่มพัฒนาและส่งเสริมการจัดการแข่งขัน และ 3) กลุ่มนักวิชาการ

ประสิทธิภาพการใช้แผนที่ผลลัพธ์ หมายถึง ความสามารถในการดำเนินงานในการใช้รูปแบบแผนที่ผลลัพธ์การพัฒนานักกีฬาวัยรุ่นในสถาบันการศึกษา โดยประเมินประสิทธิภาพจากตัวชี้วัดที่เป็น ปัจจัยนำเข้า (Input) และกระบวนการ (Process) ในแต่ละองค์ประกอบ ด้วยการเปรียบเทียบผลก่อนการทดลอง (Pre-Test) และหลังการทดลอง (Post-Test)

ประสิทธิผลการใช้แผนที่ผลลัพธ์ หมายถึง ผลที่ได้จากการดำเนินงานในการใช้รูปแบบแผนที่ผลลัพธ์การพัฒนานักกีฬาวัยรุ่นในสถาบันการศึกษา โดยประเมินประสิทธิผลจาก ตัวชี้วัดที่เป็นผลผลิต (Output) ในแต่ละองค์ประกอบ ด้วยการเปรียบเทียบผลก่อนการทดลอง (Pre-Test) และหลังการทดลอง (Post-Test)

มหาวิทยาลัยบูรพา
Burapha University